

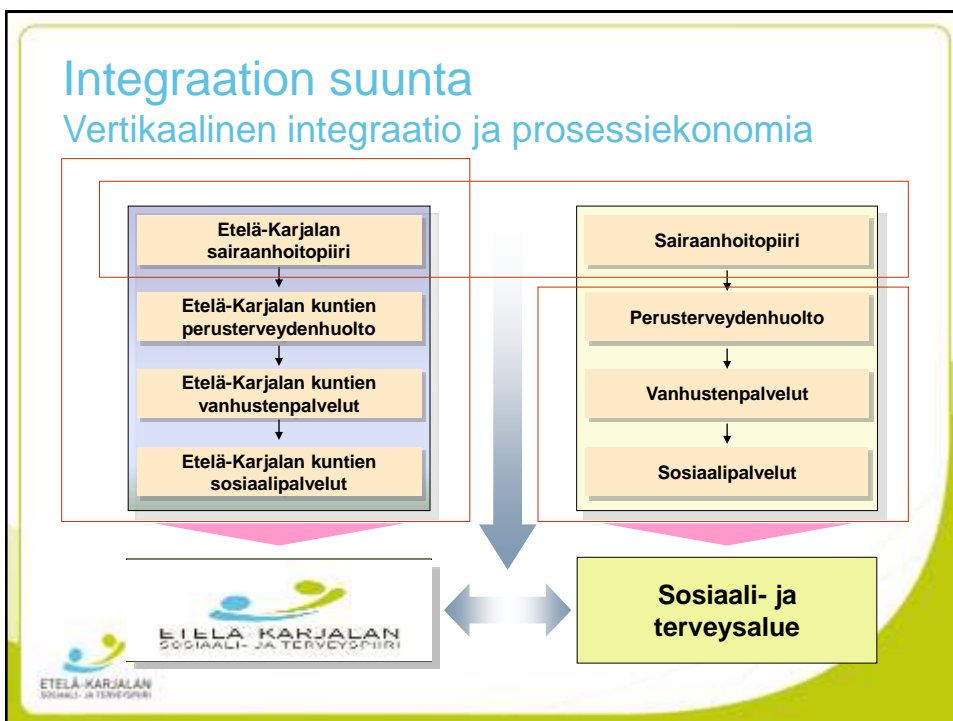

ETELÄ-KARJALAN
SOSIAALI- JA TERVEYSPIIRI

Vertikaalinen integraatio – Eksoten kokemuksia

Markku Hupli
LT, fys el, MQ
Terveyspalvelujen johtaja
25.5.2012

www.eksote.fi

Mihin suuntaan pitäisi mennä? Entäpä millä vauhdilla?

"Mikä on oikea tapa järjestää hyvinvointi palvelut kansallisesti?"

"Erikoissairaanhoito on kallista"

"Kuinka asiakkaita hoidetaan kokonaisvaltaisesti?"

"Avoterveydenhuolto ohjaa turhaan potilaita erikoissairaanhoitoon"

Usean toimijan malli luo "harmaita alueita", jotka antavat mahdollisuuden osoittaa aina jonkun muun olevan vastuullinen taho

Kansallinen tahtotila sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä on jäsentymätön ja keskustelu oikeasta toimintamallista on jatkunut vuosia

Kunnat ovat hoitaneet hyvinvointipalveluiden tuottamisen eri prosesseilla ja työvälineillä

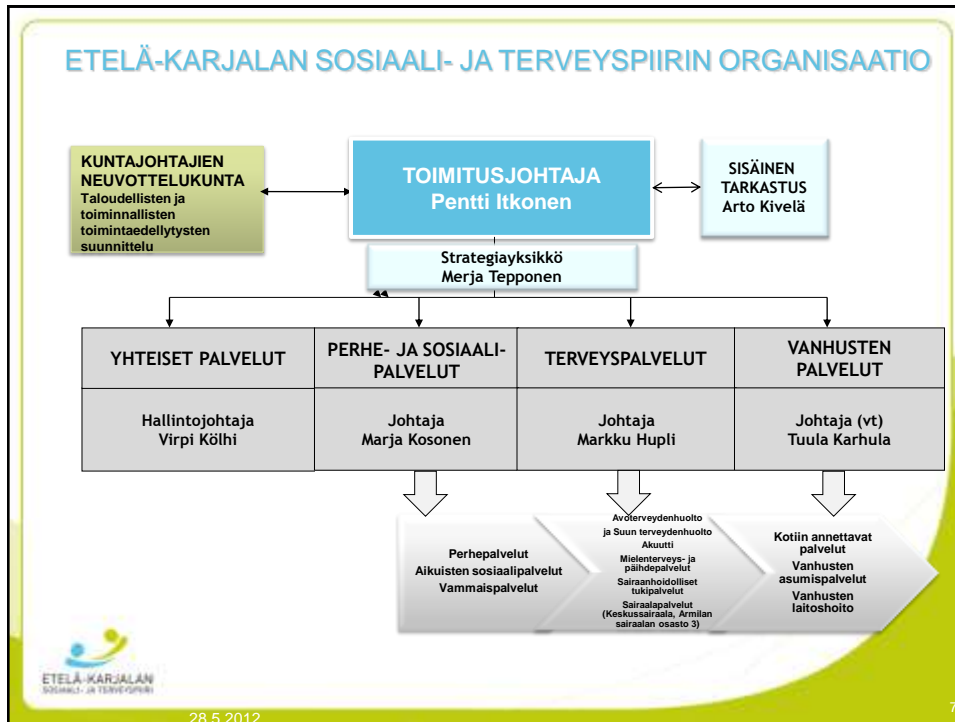
Kun kukaan ei vastaa kokonaisvaltaisesti, kukaan ei ohjaa kokonaisvaltaisesti

HAJAANTUNUT TOIMINTAMALLI EI OLE ENÄÄ VAIHTOEHTO ETELÄ-KARJALASSA!

Sote-integraatiosta

- Potilaiden hoitokokonaisuuksien varmistamiseksi on perusteltua koota julkinen perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoito, sosiaali- ja vanhustenpalvelut mahdollisimman laajasti yhden johdon, budjetin ja päätöksenteon kokonaisuudeksi
- Edellä esitetyn integraation mukainen järjestely on toteutettu Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoiminnassa

Tukipalvelujen järjestelyt

- Saita Oy (Saimaan Talous ja Tieto Oy)
  - Palkkahallinto, tietohallinnon tukipalvelut, kirjanpito
  - Yhteisomistuksessa Lappeenrannan kaupungin kanssa
- Satu Oy (Saimaan tukipalvelut oy)
  - Ruoka-, puhtaus-, siivoushuolto
  - Yhteisomistuksessa Lappeenrannan kaupungin kanssa
- Etelä-Karjalan Työkunto Oy
  - Koko maakunnan kunnallinen ja kansanterveyslain mukainen työterveyshuolto Imatraa lukuun ottamatta

Yksijohtajajärjestelmä

- Johtajalla on kokonaisvastuu taloudesta, toiminnasta ja henkilöstöstä
- Toimitusjohtajalla koko organisaatiosta
- Vastuualuejohtajalla vastuualueestaan
  - Terveyspalvelujen johtajalla:
    - Erikoissairaanhoito
    - avo- ja suun terveydenhuolto
    - mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä
    - sairaanhoidolliset tukipalvelut (laboratorio- ja kuvantamiskeskus, kuntoutuskeskus ja lääkehuoltokeskus)
- Ylilääkäri ja osastonhoitaja vastaavat vastuuyksiköistä

Yksijohtajajärjestelmä

- Terveyspalvelut = vastuualue
- Vastuualueen johtajan tehtävät määritelty Toimintasäännössä, Vastuualueen johtajan tehtävänä on:
  1. Johtaa vastuualueensa toimintaa
  2. Vastata vastuualueensa toiminnan suunnittelusta, taloudesta, kehittämisestä, toimeenpanosta ja arvioinnista
  3. Vastata vastuualueensa henkilöstön kehittämisestä, työnjaosta ja yhteistyöstä
  4. Antaa vastuualuettaan koskevia lausuntoja
  5. Päättää tulosityksikön johtavien viranhaltijoiden ja työntekijöiden valinnasta tulosalueen johtajan esittelystä
  6. Päättää tulosalueen johtajan sijaisesta
  7. Suorittaa muut hallituksen ja toimitusjohtajan määräämät

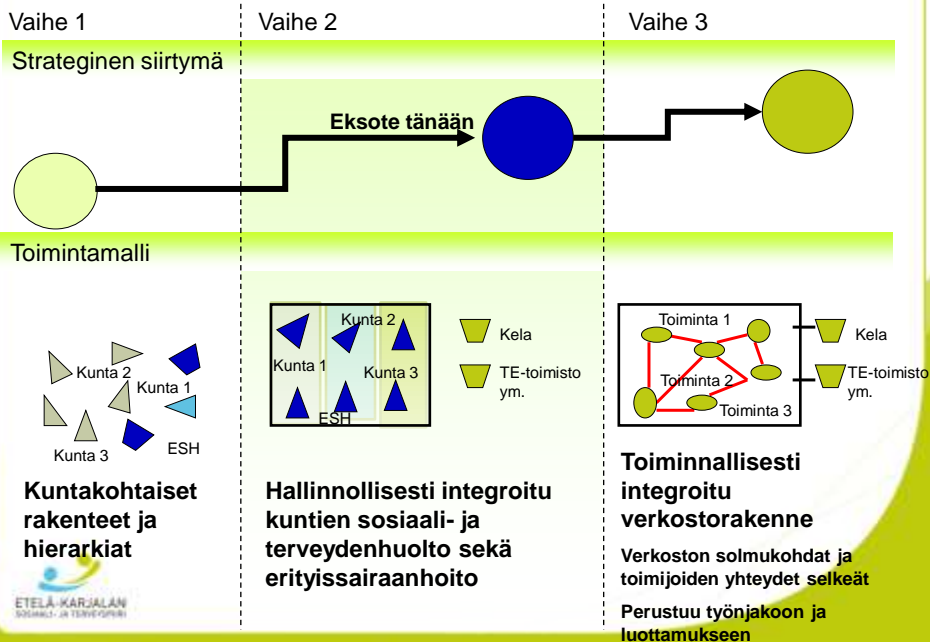
tehtävät

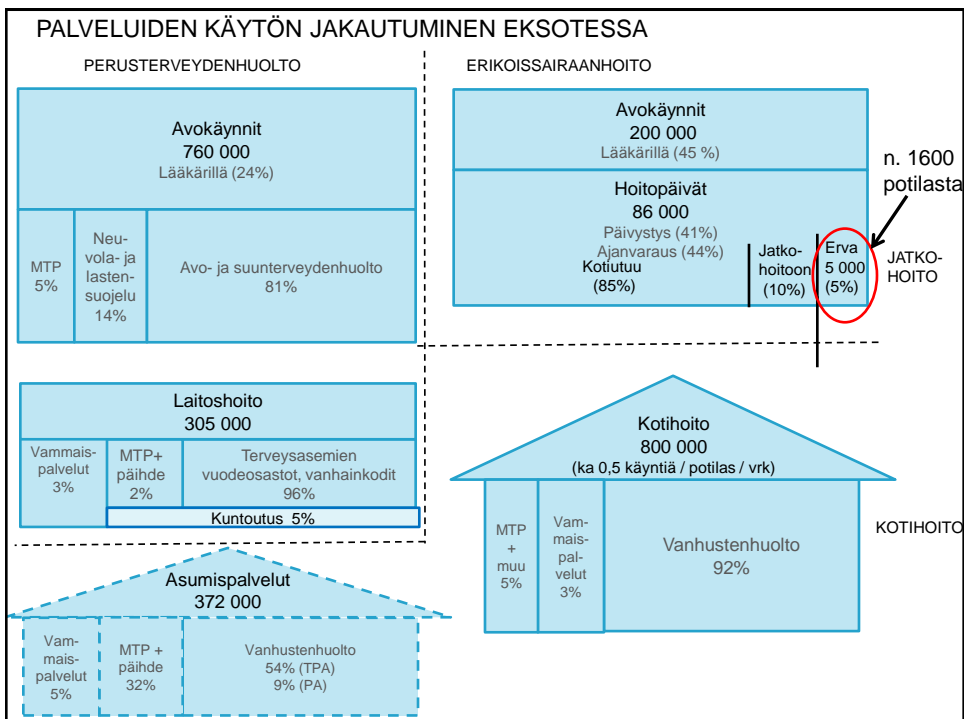
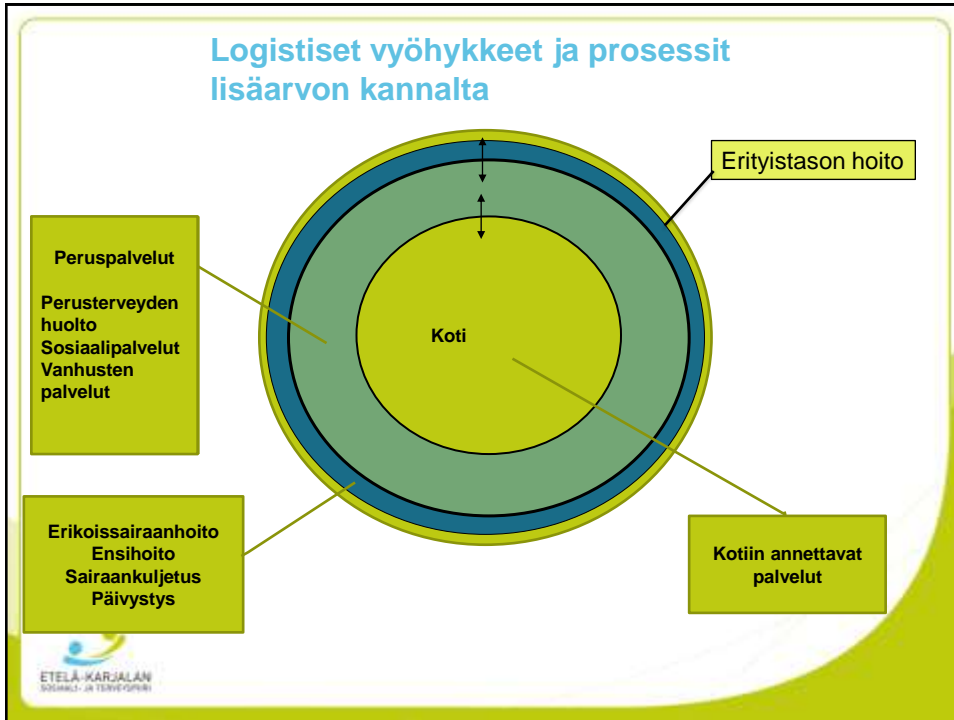
Hierarkiasta verkostoon

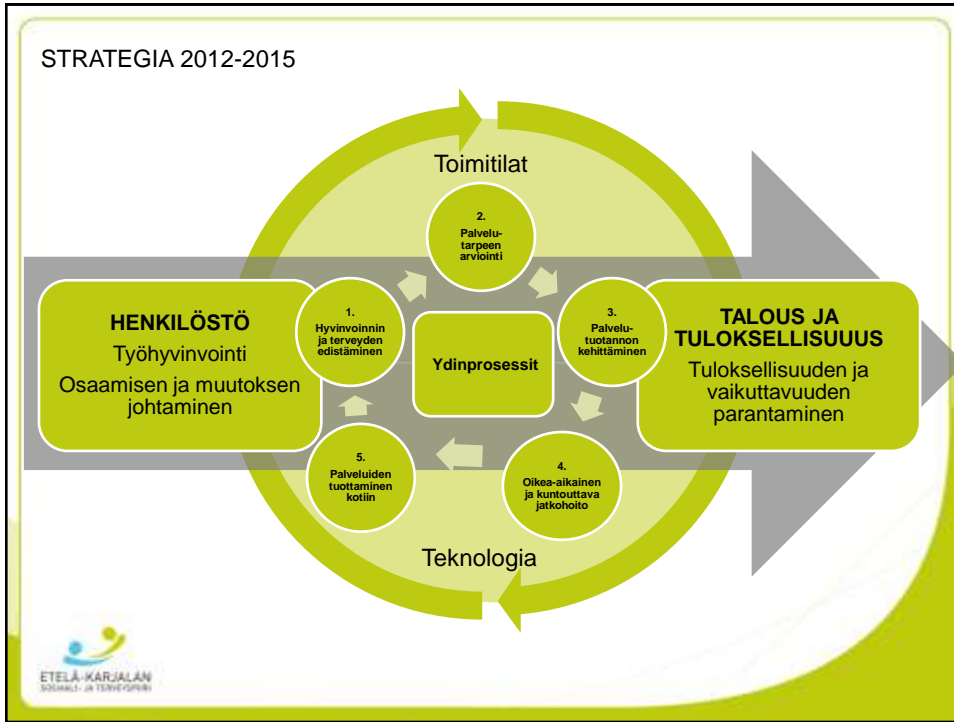
- **Organisaatiomuutokset ja johtaminen**
  - Hierarkiaa purettu kaikilla vastuualueilla
  - Etelä-Karjalassa yksi terveyskeskus
    - Kuntien terveyskeskukset terveysasemia
  - Keskussairaalan tulosityksikköorganisaatio ja ylihoitajakерros purettu
  - Vastaava muutos perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä vanhustenpalveluissa
- **Uusia sähköisiä työkaluja**
  - Toiminnan ja talouden suunnitteluun ja seurantaan
  - Henkilöstöhallinto
  - Potilastiedon sähköinen käsittely (erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteinen potilastietojärjestelmä)
  - Potilaan jatkohoidon järjestely ja paikkatilanne

Palvelujärjestelmän kehittämisen vaiheet

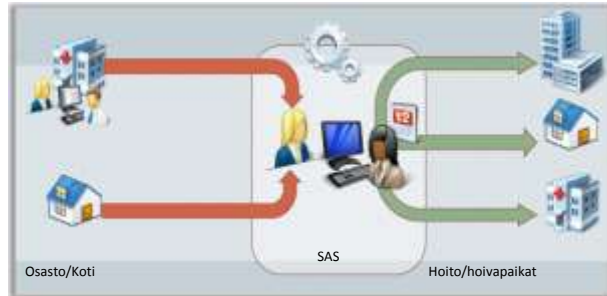

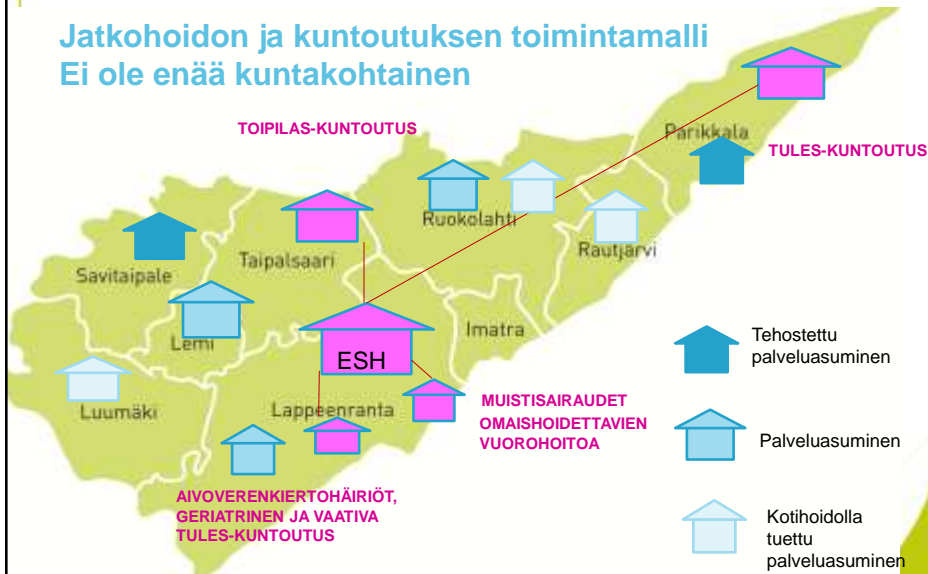
Lyhytaikashoidon-SAS (LAH-SAS):
Sähköinen järjestelmä, johon keskussairaalan (EKKS) kaikki osastot syöttävät lyhytaikaista (akuuttia) jatkohoitoa tarvitsevat potilaat

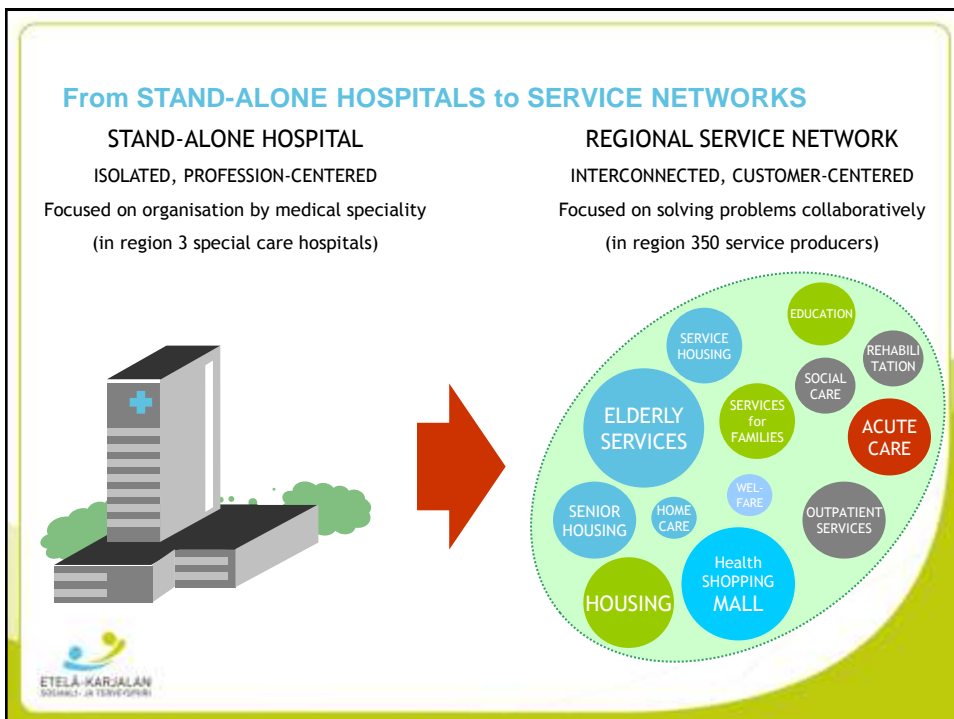
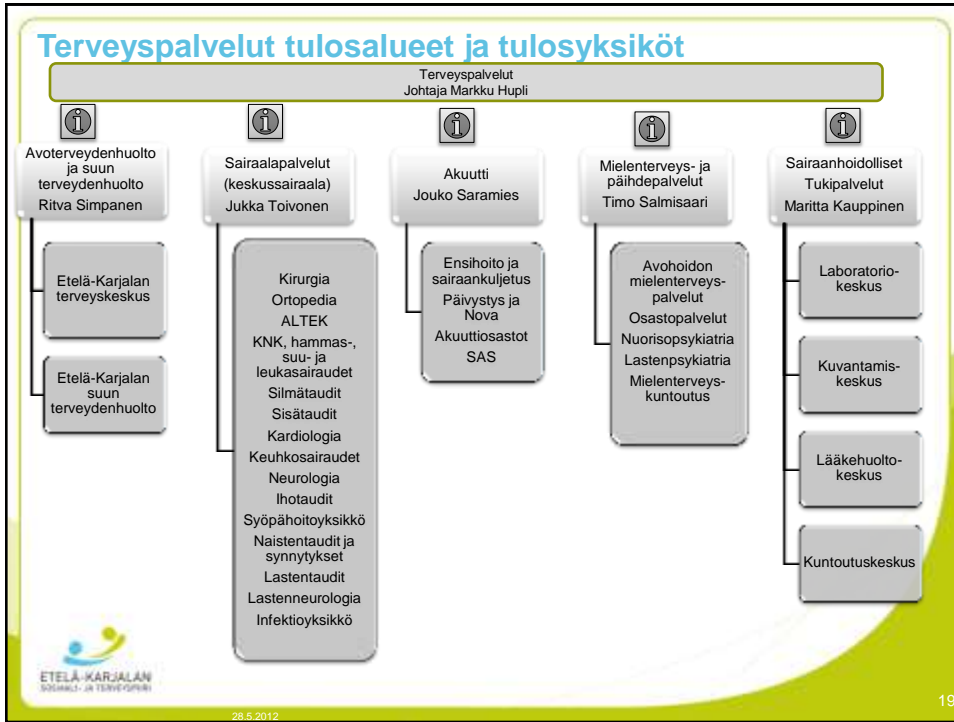
Pitkäaikashoivan-SAS (PA-SAS):
Sähköinen järjestelmä, jonka kautta ilmoitetaan pitkäaikaista hoito- tai hoivapaikkaa tarvitsevat asiakkaat

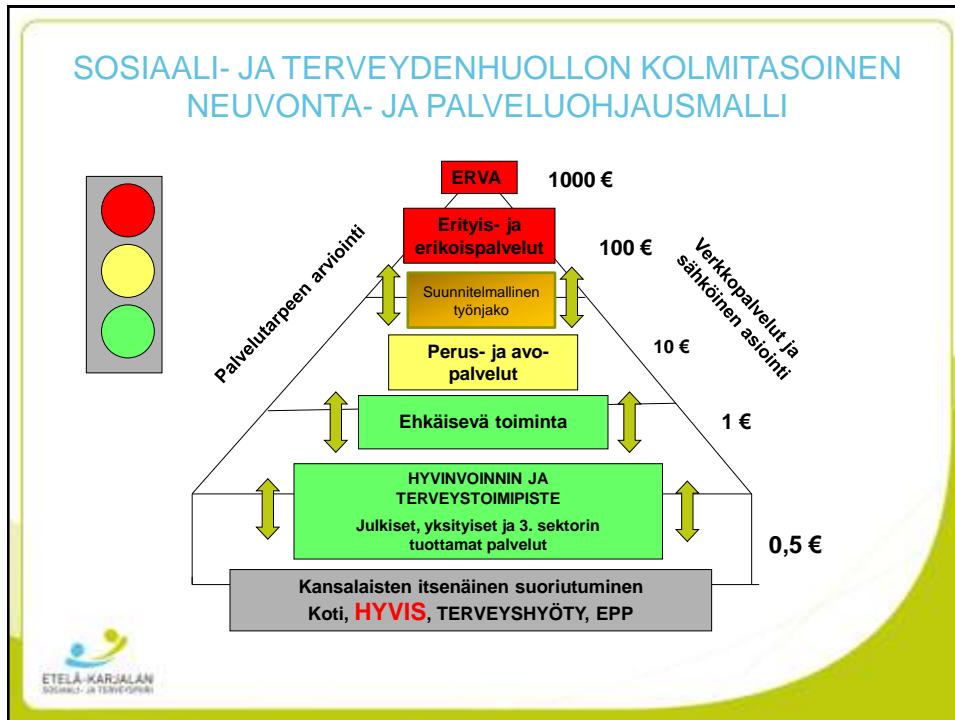

Mie-SAS (mielenterveys- ja päihdepotilaan jatkohoitoaikaan sähköinen järjestelmä)

Jatkohoidon ja kuntoutuksen toimintamalli Ei ole enää kuntakohtainen

Missä oli tai on ongelmia

- **Alussa esh:ssa runsaasti pelkoja oman aseman vähenemisestä / murenemisesta ja rahojen valumisesta sosiaalityöhön**
  - Aluksi johtajaylilääkäri ja 2 ylihoitajaa erosivat
- **Rahoitus**
  - **Kuntien kiinteä maksuosuus**
    - Helpottaa kuntien taloudenpitoa
    - Aiheuttaa Eksotelle alijäämiä, josta syytetään Eksotea
- **Kunnista siirtyivät kaikki Sote-ihmiset Eksoteen. Vastinpari kunnissa nyt hukassa, kenellä substanssia keskustella potilaan palveluihin liittyvistä seikoista. Asiakkaan tarve vaiko demokratia ohjaa palvelutuotantoa?**

Alun ongelmia

- Ongelmia tms. toimintakulttuurien erilaisuus ja ymmärtämättömyys uudesta integroidusta mallista.
- Moni erikoissairaanhoidon edustaja ei pitkään aikaan edes tiennyt että organisaatio vastaa myös sosiaalipalveluista!
- Liian nopeat odotukset kustannustehokkuudesta edelleen ongelmana (alijäämät).

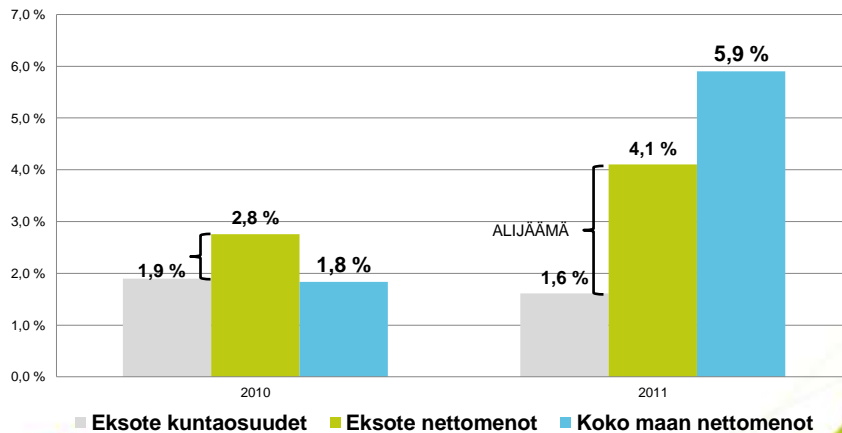

- Myönteisiä yllätyksiä: vaativat tietojärjestelmäintegraatiot onnistuivat hyvin, tukipalvelujen yhtiöittämiset onnistuivat hyvin
- Eksoten perustamisaikataulu äärimmäisen tiukka: onnistuttiin silti.
- Palkkojen harmonisointi ja henkilöstön palvelussuhdeasiat hoituivat odotettua paremmin.
- Ei henkilöstörettelöitä alun yrityksistä huolimatta!

Eksoten kuntaosuudet/nettomenot

muutos edellisen vuoden toteutuneeseen

Eksoten tiedot eivät sisällä Imatraa
Vuoden 2011 koko maan tiedot otettu 60 suurinta kuntaa tilastosta

Mitä vielä kehittäisin

Kuntoutus

1. Lapset ja nuoret

1. työhön ja hyvään elämään kykeneviä kansalaisia

2. Työikäiset

1. työssä vanhuuseläkeikään asti

3. Ikäihmiset

1. Sairaala ei ole kenenkään pysyvä osoite

Muuta

1. Etsivät ja toimen ryhtyvät palvelut

1. Terveyskeskus ja keskussairaala eivät vain odota potilaiden tuloa, vaan kutsuvat aktiivisesti ja / tai ovat yhteydessä potilaisiin vähintään puhelimitse

2. Terveysyhötymalli hoitajavetoisena -krooniset sairaudet

3. Esh - Pth integraatio syvemmäksi = yksi terveydenhuolto

1. Erityisesti päivystys

Eksoite 2020?

Strategia-
yksikkö ja
keskushallinto

Ennalta ehkäisevät
palvelut

Kotiin annettavat
palvelut

Hot hospital ja
päivystys

Avoterveydenhuolto
ja sosiaalipalvelut
lähipalveluina

Ennalta
suunnitellut
palvelut

Asumispalvelut ja
laitoshoito

Kuvantaminen,
laboratoriokeskus ja
lääkehuoltokeskus
HYKS:n liikelaitoksen
osaksi

Kuntoutus

Visio: ”Kohti terveempää Etelä-Karjalaa ja toimivampaa Terveyspalveluja, kaikki toimijat vaunuissa mukana, laitureilta kyytiin pyrkii lisää ammattilaisia.”

Hyvinvointipalveluiden
tuottaminen
monimuotoistuu ja
hoitotapahtumaan liittyvien
osapuolien roolit ja vastuut
muuttuvat tulevaisuudessa

Eri osapuolet
toimivat yhdessä,
integroiduilla
työvälineillä

Vanhat mallit eivät
toimi. Toiminta voidaan
säästää hengiltä, mutta
tämä ratkaisu ei liene
kuitenkaan haluttu
ratkaisu.

Muutos ei ole nopea ja vaatii uskallusta niin terveydenhuollon
organisaatioilta, yksittäisiltä työntekijöiltä ammattiryhmään katsomatta
kuin kunnallisilta päätöksentekijöiltäkin.

Kiitos !

